

дубильних речовин, флавоноїдів та гідроксикоричних кислот в досліджуваних видах суттєво не відрізнялись.

Трава досліджуваних видів полину переважала за вмістом ефірних олій та флавоноїдів, але поступалась листкам за кількістю дубильних речовин, гідроксикоричних кислот, кумаринів та суми фенольних сполук.

Висновки: В результаті проведених досліджень можна зробити висновок, що рослинна сировина полину гіркокого та полину звичайного, зібрана в західному регіоні України, містить значну кількість біологічно активних речовин та може використовуватись для виготовлення лікарських засобів широкого спектру дії.

ХРОМАТОГРАФІЧНЕ ВИВЧЕННЯ ФЕНОЛЬНИХ СПЛУК ШАВЛІЇ БЛИСКУЧОЇ

Беркало Ю.А., Кузнєцова В.Ю., Новосел О.М.
Національний фармацевтичний університет,
м. Харків, Україна
lenanovosell@ukr.net

Вступ. Ефіроолійні рослини посідають одне з провідних місць серед найбільш популярних і широко використовуваних видів як у вітчизняній, так і у світовій доказовій медицині. Так, до Європейської фармакопеї включено монографії на 27 видів лікарських рослин, сировину яких стандартизують за вмістом ефірної олії. До таких рослин належать види роду Шавлія (*Salvia* L.), найбільш вивченими з яких є шавлія лікарська (*Salvia officinalis* L.) та шавлія мускатна (*Salvia sclarea* L.).

Перспективним об'єктом для проведення фітохімічних досліджень є шавлія блискуча (*Salvia splendens* L.). Рослина введена в культуру в Південній та Північній Америці, Європі, зокрема в Україні. Але відомості щодо складу біологічно активних речовин і фармакологічних властивостей шавлії блискучої носять фрагментарний характер. Тому вивчення складу біологічно активних речовин цієї рослини є актуальним.

Метою дослідження стало попереднє вивчення складу фенольних сполук трави шавлії блискучої.

Методи дослідження. Для проведення дослідження якісного складу фенольних сполук використовували водно-етанольну витяжку трави шавлії блискучої. Вивчення здійснювали з використанням методу двомірної хроматографії на папері. Для цього одержану водно-етанольну витяжку наносили на хроматографічний папір «Filtrak» і хроматографували у рухомих фазах: I напрямок – н-бутанол – кислота оцтова льодяна – вода у співвідношенні 4:1:2, II напрямок – 15 % кислота оцтова. Хроматограму висушували у сушильній шафі та досліджували у видимому та ультрафіолетовому світлі до та після проявлення парами аміаку.

Основні результати. У результаті хроматографічного дослідження водно-етанольної витяжки трави шавлії блискучої виявлено не менше 14

речовин, які за забарвлення зон у денному та ультрафіолетовому світлі були віднесені до сполук фенольної природи.

Серед виявлених речовин 8 зон мали жовту, жовтогарячу та жовто-коричневу флуоресценцію, яка ставала яскраво-жовтою під дією парів аміаку, що дозволило віднести їх до флавоноїдів. 6 зон в УФ-світлі попередньо блакитну та фіолетову флуоресценцію та попередньо були віднесені до кумаринів та гідроксикоричних кислот.

Висновки. Таким чином, у результаті проведеного хроматографічного дослідження було встановлено, що фенольні сполуки трави шавлії блискучої представлені флавоноїдами, гідроксикоричними кислота та кумаринами. Одержані результати свідчать про доцільність проведення поглибленого вивчення фенольних сполук трави шавлії блискучої.

ІДЕНТИФІКАЦІЯ ОРГАНІЧНИХ КИСЛОТ У РОЙБУШУ ЛИСТЯХ

Бурлака І.С.

**ПВНЗ «Харківський міжнародний медичний університет»,
м. Харків, Україна**

Вступ. Найефективнішим і економічно доцільним шляхом розв'язання проблеми оптимального забезпечення всіх груп населення необхідними поживними та біологічно активними речовинами є створення і широке застосування продуктів оздоровчого харчування. На споживчому ринку України з'явився новий вид чаю – чай ройбуш. Для фармації завжди залишається актуальним пошук нової, перспективної, цінної сировини, яка збагачена комплексом біологічно активних речовин та створення на її основі спеціальних продуктів харчування, що зможуть забезпечувати профілактику виникнення і лікування низки захворювань. Тому актуальним було фітохімічне дослідження аспалатусу лінійного листа (чаю ройбуш).

Мета дослідження. Ідентифікація органічних кислот у ройбушу листях.

Методи дослідження – метод тонкошарової хроматографії (ТШХ). Він є одним з найбільш простих і ефективних методів розділення і аналізу біологічно активних речовин у лікарській рослинній сировині, що широко застосовується у монографіях ДФУ на рослинну сировину. На першому етапі роботи була підібрана оптимальна хроматографічна система, що дозволяла ідентифікувати і розділити органічні кислоти. Для пошуку найкращого розділення та ідентифікації органічних кислот застосовували такі рухомі фази: №1 н-бутанол – кислота мурашина – вода (5:0,5:2), №2 н-бутанол – кислота оцтова – вода (4:1:5), №3 етилацетат – кислота мурашина – вода (3:1:1), №4 етилацетат – кислота оцтова – кислота мурашина – вода (100:11:11:25). Найкращий поділ і якість хроматографічних зон досягнуто у системі № 4, тому вона обрана для ідентифікації органічних кислот. Використовували пластинки «Sorbfil ПТСХ-АФ-А» розміром 10x15 см. На лінію старту пластинки за допомогою мікрошприця наносили 10 мкл водної витяжки з досліджуваного об'єкту. Як ідентифікаційні маркери використовували 0,2% водні розчини щавлевої,